KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE BİR ALT SİSTEM OLARAK İNSAN KAYNAKLARI UYGULAMASI (Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mahmut VURAL
(0950Y04005)

Danışman
Doç. Dr. Arman T. TEVFİK

BİŞKEK-2011

ÖZ

Yazar	: Mahmut VURAL
Üniversite	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: İşletme
Bilim Dalı	:
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: 234
Mezuniyet Tarih	: 25/05/2011
Tez Danışmanı	: Doç. Dr. Arman TEVFİK

"Yönetim Bilişim Sistemleri ve Bir Alt Sistem Olarak İnsan Kaynakları Uygulaması"

Tüm kurum ve yöneticiler her zaman en iyi sistemi, en iyi yönetim biçiminin bünyelerinde olmasını arzu etmektedirler. İyi bir yönetimin olabilmesi için uzman yöneticilerin işbaşında olmalarının yanı sıra çalışma alanları ile ilgili her türlü güncel bilginin kendilerine akması gerekir. Aksi durumda yöneticinin planlama, koordine etme ve karar verme aşamalarında en doğru kararı hızlı şekilde verebilmesi mümkün olmayacaktır (Tecim, 2001, s. 116). İşletmelerin rakipleriyle en etkili şekilde rekabet edebilmesi için kendileri ve çevreleri ile ilgili her türlü bilgiye erişebilmesi, yorumlaması ve bunlar doğrultusunda doğru kararlar alabilmesi gerekir (Arslan R. , 2009, s. 1506). Kurumsal ve kurum dışı bilginin işlenerek yöneticilerin kullanabilecekleri formata dönüşmesi ise ancak bilişim sistemlerinin bir kolu olan Yönetim Bilişim Sistemleri sayesinde mümkün olmaktadır.

Bu amaçla çalışmanın birinci bölümünde; veri, bilgi ve bilişim kavramları açıklanmaya çalışılmış, bilgi işlem ve bilişim teknolojisine değinilmiştir.

İkinci bölümde ise; bilişim sistemi ve bilişim sistemi elemanları incelenmiş, bilişim sistemlerinin tarihsel gelişimi ve sınıflandırılmasına değinilmiştir. Bilişim

sistemlerinin bir kolu olan Yönetim Bilişim Sistemi kavramı bu bölümde daha geniş şekilde açıklanmış, amacı, temel görevi ve sınıflandırılmasına değinilmiştir.

Üçüncü bölümde ise; yönetim bilişim sistemlerinin temelinde kullanılan veri tabanlarına yer verilmiştir. Bu bölümde; veri tabanının tanımı ve bu konudaki kavramlar ifade edilmiş, veri ambarı ve veri madenciliği konularına da değinilmiştir.

Dördüncü bölümde ise; insan kaynakları yönetimi detaylı olarak tanımlanmış ve kapsamlarına yer verilmiştir. İnsan Kaynaklarının ilkeleri ve fonksiyonları incelenerek, İKY'de bilgi işlem teknolojisinin kullanımına değinilmiştir.

Çalışmanın beşinci bölümünde ise; araştırmanın uygulama kısmı yer almaktadır. Manas Üniversitesi'nin önceki ve mevcut İnsan Kaynakları Bilişim Sistemini inceleyen ve aralarında karşılaştırma yapan bu çalışmada; iyi bir yönetim bilişim sisteminin kurum ihtiyaç ve yapısına uygun olması gerektiği sonucu çıkarılmış, kullanılacak sistemlerde yeterli bilgiye sahip, bilişim teknolojilerini etkin kullanabilen yöneticilerin ve işgörenlerin istihdam edilmesi veya eğitilmesi tavsiye edilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Bilişim, Bilişim Sistemleri, Yönetim Bilişim Sistemleri, Veri Tabanı Yönetimi, İnsan Kaynakları, YBS, İKY.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

25/05/2011

Даярдаган : Махмут ВУРАЛ

Университет : Кыргыз-Турк «Манас» Университети

Anabilim Dalı : Менеджмент

Багыты :

Иштин сыпаты : Дипломдук проект

Беттердин саны : 234

Бүтүрү датасы : 25/05/2011

Илими Жетекчи : Доц. Др. Арман Т. ТЕВФИК

«Башкаруучулук маалымат системасы жана анын субсистемасы катары адам ресурстарын башкаруу тажрыйбалары»

Баардык уюм жана жетекчилер уюмдун структурасында дайыма эң жакшы системанын жана эң жакшы башкаруу формасынын болушун каалашат. Башкаруунун жакшы болушу учун, адис башкаруучулардын иш башында болушу менен бирге эле иш чөйрөсү менен байланышкан ар түрдүү актуалдуу маалыматтар менен кабардар болуп турушу зарыл. Антпесе жетекчинин пландоо, координация жана чечим чыгаруу баскычтарында туура чечимди аз убакыттын ичинде берүүсү мүмкүн эмес. Ишканалар атаандаштарын алдыга чыгарбоо үчүн өздөрү жана чөйрөсү менен байланыштуу ар кандай маалыматтан кабардар болушу, ал маалыматтарды анализдеп коортунду чыгарышы жана булардын негизинде туура чечим кабыл алуусу керек. Уюм жана уюмдан сырткары малыматтын иштелип чыгышы, жетекчилер колдоно ала турган форматка айландырылышы информациялык системанын бир тармагы болгон информациялык башкаруу системасынын негизинде гана ишке ашат.

Бул максатта дипломдук проектин 1-бөлүмүндө; берилиштер, маалымат жана информация түшүнүктөрүн айкындап, маалыматтык иштеп чыгуу информациялык системаны изилдейт.

2- бөлүмдө болсо; информациялык система жана информациялык система элементтери, информациялык системанын тарыхий өнүгүшү, классификациясы каралат. Информациялык системанын негизи болгон информациялык башкаруу системасы түшүнүгу бул бөлүмдө кенен түшүндүрүлөт. Анын максаты, негизги милдети жана классификациясына көңүл бурулат.

3- бөлүмдө болсо; информациялык башкаруу системасынын фундаментинде колдонулган берилиштер базасына орун берилет. Берилиштер базасы жана буга байланыштуу түшүнүктөргө аныктама берилет, берилиштер кампасы жана берилиштерди өндүрүү түшүнүктөрү да аныкталат.

4- бөлүмдө болсо; адам ресурстарын башкаруу деталдуу түрдө аныкталып түшүндүрүлөт. Адам ресурстарын башкаруунун принциптери, функциялары аныкталып, адам ресурстарын башкарууда маалыматтык процесс технологиялары колдонулушу каралат.

Дипломдук проектин 5- бөлүмүндө изилдөөнүн практикалык бөлүгү орун алган. Манас университетинин адам ресурстарын башкарууда колдонгон маалымат системаларын салыштырган бул иште; эффективдүү маалымат башкаруу системасынын уюмдун керектөөсүнө жана түзүлүшүнө ылайыктуу болушу жыйынтыгы чыгарылган. Колдонула турган системаларда жетиштүү маалыматка ээ болуу, маалымат технологиясын эффективдүү колдоно билген жетекчилерди жана жумушчуларды ишке алуу жана билимин жогорулатуу сунуш кылынат.

Ачкыч сөздөр

Маалымат, маалымат системалары, башкаруучулук маалымат системасы, маалымат базасын башкаруу, адам ресурстары, адам ресурстарын башкаруу.

АБСТРАКТ

25/05/2011

Автор	: Махмут ВУРАЛ
Университет	: Кыргызско-Турецкий Университет “Манас”
Направление	: Менеджмент
Научная работа	: Магистерская диссертация
Количество страниц	: 234
Выпускной Дата	: 25/05/2011
Руководитель	: Доц. Др. Арман Т. ТЕВФИК

“Управляющие информационные системы (MIS) и как субсистема практика управления человеческими ресурсами”

Все учреждения и менеджеры стремяться создать улучшенную систему в структуре управления. Менеджер всегда должен находиться на рабочем месте, иными словами он всегда должен быть в курсе всех дел касающихся работы. В противном случае управляющим будет трудно принимать правильные решения в области планирования, координации и принятия решений. (Tecim, 2001, s. 116). Чтобы лучше конкурировать с конкурентами, предприятиям нужно иметь достаточно информации о себе и окружающей среде, интерпретировать и принимать правильные решения. (Arslan R. , 2009, s. 1506). Институциональная и внешняя информация обрабатывается, администраторы могут использовать ее, это всё благодаря отделению информационных систем и управленческой информации.

С такой целью в первой части работы дано объяснение ИТ-концепции, процессу информации и информационным технологиям.

Во второй части были рассмотрены информационные системы и персонал информационных систем, было упомянуто историческое развитие информационных систем и их классификация. Кроме того, в этой части дана информация об информационной системе управления, показана его цель, главные задачи и ее классификация.

Третья часть расскрывает понятие баз данных, которые используются в информационной системе управления. В этой части есть определение базы данных, выражена концепция этой темы, показана роль и значение базы хранилищ и базы добыч.

В четвёртой части дается детальное определение управлению человеческими ресурсами. Рассмотрены функции и принципы человеческих ресурсов и процесс информационных технологии в управлении человеческими ресурсами.

Пятая часть представляет собой практическую часть исследования. Исследование информационных систем человеческих ресурсов Кыргызско-Турецкого университета Манас показало, что информационные системы управления должны соответствовать потребностям и структуре учреждения. Были даны рекомендации о необходимости обучения сотрудников знаниям в использовании информационных систем для их эффективного использования в деятельности организации.

Ключевые слова

Информационные, Информационные Системы, Системы Управленческой Информации, Управление базами данных, Человеческий Ресурсов, MIS, HRM.

ABSTRACT

25/05/2011

Author : Mahmut VURAL

University : Kyrgyz-Turkish Manas University

Department of : Management

Discipline :

Quality of the thesis : Master Thesis

Number of Pages : 234

Graduation Date : 25/05/2011

Supervisor : Assoc. Dr. Arman T. TEVFIK

"Management Information Systems Human Ressources Management Practices as a sub-system"

All agencies and managers always wish to work with the best system, the best type of management. Good management requires specialized managers at work and all sorts of current information about related studies should be flowing. Otherwise, the manager of planning, coordination and decision-making will not be able to reach the right decisions quickly (Tecim, 2001, p. 116). The firms need to be able to acquire every sort of information, interpret them and make decisions in order to compete with their rivals. (Armstrong R., 2009, p. 1506). The processing of institutional and external information for the use of managers can only be achieved by the Management Information Systems.

In the first part of the study, the concepts of data, information, and informatics are sought to be explained, and data processing and information technology is studied.

In the second part, information system and information system components were examined, and the historical development of information systems and their classification has been analyzed. The concept of Management Information System, which is a branch of information systems, is more broadly defined in this section, together with its purpose, classification and its basic tasks.

In the third section, the data bases used in management information systems are given. In this section, the data base definition and related concepts are explained, and also data warehousing and data mining are mentioned.

In the fourth chapter, human resources management is defined in detail and its scope is explained. The application of information technologies in Human Resources Management is examined by examining the principles and functions of Human Resources.

The fifth section of the study covers the implementation of the research. This study, which examines and compares the previous and recent human resources information systems of the Kyrgyzstan-Turkey Manas University, it is concluded that a good information system has to be appropriate for the needs and structure of the very institute, and it is advised that managers and employees with sufficient knowledge and able to use the information technology effectively have to be employed or trained.

Key Words

Information Systems, MIS, Management Information Systems, Database Management, Human Resources, HRM.

ÖNSÖZ

Yüksek Lisans çalışmamı yapmam için her türlü maddi ve manevi desteği sağlayan ve beni destekleyen değerli anneme, babama ve eşime müteşekkirim.

Yüksek Lisans Tezimin şekillenerek, nihai hale gelmesinde değerli katkılarını esirgemeyen saygıdeğer danışmanım Doç. Dr. Arman TEVFİK'e şükranlarımı arz ederim.

Uzun emek sonucu bitirmeyi hayal ettiğim bu tezimin her aşamasında değerli danışmanımla beraber beni yalnız bırakmayan ve tecrübeleriyle yol gösteren Prof. Dr. Mümin ERTÜRK, Prof. Dr. Mahmut İZCİLER ve Dr. Sezen ÖZEK'e de ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

Bütün hataları bana ait olan bu eserin tüm araştırmacılara yararlı olmasını dilerken, gelecekteki çalışmalarıma ışık tutacak nitelikteki görüş ve eleştiriler için şimdiden teşekkür ederim.

Bişkek-2011

Mahmut VURAL
(0950Y04005)

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI ..... **İİ**
ЧЕЧИМ ..... **İİİ**
ÖZ ..... **İV**
КЫСКАЧА МАЗМУНУ ..... **Vİ**
АБСТРАКТ ..... **Vİİİ**
ABSTRACT ..... **X**
ÖNSÖZ ..... **Xİİ**
İÇİNDEKİLER ..... **Xİİİ**
KISALTMALAR ..... **XVİİ**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **XVİİİ**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **XİX**
GİRİŞ **1**
BİRİNCİ BÖLÜM **3**
VERİ, BİLGİ, BİLGİ TEKNOLOJİSİ KAVRAMLARI, BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE BİLGİ İŞLEM **3**
1 VERİNİN BİLGİYE DÖNÜŞÜM SÜRECİ VE BİLİŞİM KAVRAMLARI **3**
1.1 VERİ VE ENFORMASYON KAVRAMI 3
1.2 BİLGİ KAVRAMI (KNOWLEDGE) 9
1.2.1 Yönetimde bilginin gereği *10*
1.2.2 Bilginin yapısı ve özellikleri *12*
1.2.3 Bilginin çeşitleri *13*
1.2.3.1 Açık bilgi 13
1.2.3.2 Örtülü bilgi 14
1.2.4 Bilgi teknolojisi *16*
1.2.5 Bilgi yönetimi ve bilginin çevrimi *18*
1.2.6 Bilginin sınıflandırılması ve depolanması *21*
1.3 BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ VE BİLGİ İŞLEM 24
1.3.1 Bilişim teknolojisi *24*
1.3.2 Bilgisayarların tanımı ve bilgi işlem açısından önemi *26*
1.3.3 Bilgisayarların gelişim aşamaları *27*
1.3.3.1 Birinci kuşak (vakum tüplü) bilgisayarlar (1945-1957) 28
1.3.3.2 İkinci kuşak (transistörlü) bilgisayarlar (1957-1965) 28
1.3.3.3 Üçüncü kuşak (entegre devreli) bilgisayarlar (1965-1970) 29
1.3.3.4 Dördüncü kuşak (mikroişlemcili) bilgisayarlar (1970-?) 29
1.3.3.5 Beşinci kuşak (yapay zekâlı) bilgisayarlar (1990-?) 30
1.3.4 İşletme yönetiminde bilgisayar kullanımı *30*
1.3.5 Bilgi işlemin tanımı, önemi ve bileşenleri *31*
1.3.6 Bilgisayarı programlama dilleri *34*

İKİNCİ BÖLÜM **35**
İŞLETMELERDE KULLANILAN BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE ALT SİSTEMLER **35**
2 BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMİ **35**
2.1 BİLİŞİM SİSTEMİ 35
2.1.1 Bilgi sistemi ve elemanları *37*
2.1.2 Bilişim sistemlerinin tarihsel gelişimi *38*
2.1.3 Bilişim sistemlerinin sınıflandırılması *40*
2.1.4 Bilişim sistemleri yaklaşımları *41*
2.2 YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMİ 45
2.2.1 Yönetim bilişim sistemi tanımı, anlamı ve önemi *45*
2.2.2 Yönetim bilişim sisteminin amacı *47*
2.2.3 Yönetim bilişim sisteminin temel özellikleri *48*
2.2.4 Yönetsel bilişim sistemleri *49*
2.2.4.1 Veri işleme sistemleri 50
2.2.4.2 Elektronik veri değişim sistemleri 50
2.2.4.3 Ofis otomasyon sistemleri (OOS) 51
2.2.4.4 Bilgi çalışanları sistemleri 51
2.2.4.5 Yönetim bilişim sistemleri 52
2.2.4.6 Karar destek ve uzman sistemleri 54
2.2.4.7 Üst yönetim bilgi sistemleri 57
2.2.5 Uzman sistemler *59*
2.2.6 Fonksiyonel bilişim sistemleri *60*
2.2.6.1 Üretim bilişim sistemleri 63
2.2.6.2 Pazarlama bilişim sistemleri 65
2.2.6.3 İnsan kaynakları bilişim sistemleri 65
2.2.6.4 Finans bilişim sistemleri 66
2.2.6.5 Muhasebe bilişim sistemleri 67
2.2.7 Yönetim bilişim sisteminin bilgisayar uygulamalı yönetim sistemleri içindeki yeri *68*
2.2.8 Yönetim bilişim sisteminin kuruluş süreci *68*
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **70**
VERİ KAYNAKLARININ YÖNETİMİ **70**
3 BİLGİ SAKLAMA YÖNTEMLERİ **70**
3.1 VERİ TABANI TANIMI VE KAVRAMLAR 70
3.2 VERİ MODELİNE GÖRE VERİTABANI YÖNETİM SİSTEMLERİ 72
3.2.1 Hiyerarşik veri tabanları *72*
3.2.2 Ağ veri tabanları *72*
3.2.3 İlişkisel veri tabanları *73*
3.2.4 Nesneye yönelik veri tabanları *74*
3.3 BİLİNEN BAZI VERİTABANI YÖNETİM SİSTEMİ PROGRAMLARI 75
3.4 VERİTABANI YÖNETİMİ SİSTEMİNİN ÖNEMİ 75
3.4.1 Veritabanı yönetimi sisteminin avantajları *75*
3.4.2 Veritabanı yönetimi sisteminin dezavantajları *76*
3.5 VERİ AMBARI 76

3.6 VERİ MADENCİLİĞİ ... 80
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ... 86
İNSAN KAYNAKLARI BİLİŞİM SİSTEMİ ... 86
4 İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ VE BİLGİ SİSTEMİ ... 86
4.1 İKY'NİN TANIMI VE KAPSAMI ... 86
4.2 İKY'NİN İLKELERİ ... 89
4.2.1 Verimlilik ilkesi ... 90
4.2.2 İnsana saygı ilkesi ... 91
4.2.3 Eşitlik ilkesi ... 92
4.2.4 Güvence ilkesi ... 93
4.2.5 Gizlilik ve bilgilendirme ilkesi ... 93
4.3 İKY'NİN FONKSİYONLARI ... 94
4.3.1 İnsan kaynakları planlaması ... 96
4.3.2 İş analizi ... 100
4.3.3 İş tanımları ... 102
4.3.4 İş gerekleri ... 103
4.3.5 İş değerlendirmesi ... 103
4.3.6 İnsan kaynağını bulma ... 104
4.3.7 İnsan kaynağının seçimi ... 105
4.3.8 İnsan kaynağının işe alıştırılması ve eğitimi ... 107
4.3.8.1 İşe alıştırma (oryantasyon) ... 108
4.3.8.2 Eğitim ... 109
4.3.9 Performans değerlendirme ... 111
4.3.10 Ücretlendirme yönetimi ... 115
4.3.11 Endüstriyel ilişkiler ... 117
4.4 BİLGİ TOPLUMU VE İNSAN KAYNAKLARI BİLGİ SİSTEMLERİ ... 118
4.4.1 İnsan kaynakları yönetiminde bilgi işlem teknolojisinin kullanımı ... 120
4.4.2 Bilgi teknolojilerinin insan kaynaklarında sağladığı iyileştirmeler ... 120
4.4.3 İK Bilgi sistemlerinin amaçları ve faydaları ... 121
4.4.3.1 Personel seçme ve yerleştirme ... 123
4.4.3.2 Ücret yönetimi ... 124
4.4.3.3 Eğitim ve geliştirme ... 124
4.4.3.4 Endüstriyel ilişkiler ... 125
BEŞİNCİ BÖLÜM ... 127
KIRGIZİSTAN TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİNDE YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİNİN ALT BİR SİSTEMİ OLARAK İNSAN KAYNAKLARI UYGULAMASI ... 127
5 MANAS ÜNİVERSİTESİNDE İNSAN KAYNAKLARI BİLİŞİM SİSTEMİ 127
5.1 ARAŞTIRMANIN KONUSU ... 127
5.2 ARAŞTIRMANIN AMACI ... 127
5.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ ... 127
5.4 ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ ... 128
5.4.1 Kavramsal çerçeve ... 128
5.4.2 Varsayımlar ... 128
5.4.3 Kapsam ve sınırlılıklar ... 128
5.4.4 Veri toplama tekniği ... 128
5.5 MANAS ÜNİVERSİTESİ'NİN TARİHÇESİ ... 129

5.6 MANAS ÜNİVERSİTESİ'NDE İNSAN KAYNAKLARI DEPARTMANI 129
5.7 İNSAN KAYNAKLARI SİSTEMİNDE KULLANILAN PROGRAMLAR 134
5.7.1 MS Excel ve MS Access veri tabanı ile personel takibi dönemi 134
5.7.2 LOGO Business Solution ile insan kaynakları yönetimi dönemi 139
5.7.3 PROIK Otomasyon Sistemi ile insan kaynakları yönetimi uygulaması 149
5.7.3.1 PROIK Otomasyon sistemi aracılığı ile genel olarak yapılan işlemler 150
5.7.3.1.1 657 5510/5434 tahakkuk servisi 150
5.7.3.1.2 Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tahakkuk özellikleri 151
5.7.3.1.3 Sağlık servisi özellikleri 151
5.7.3.1.4 Kıdem servisi özellikleri 152
5.7.3.1.5 Atama ve kadro servisi 152
5.7.3.1.6 Sicil - özlük servisi 153
5.7.3.1.7 Hizmet içi eğitim servisi 153
5.7.3.2 PROIK otomasyon sisteminin teknik özellikleri 154
5.7.3.3 PROIK otomasyon sisteminin yönetici arabirimi 154
5.7.3.4 PROIK otomasyon sisteminin kullanıcı arabirimi 166
5.8 PERSONEL BİLGİ SİSTEMİNE FARKLI BİR BAKIŞ 173
SONUÇ 177
КОРУТУНДУ 181
KAYNAKLAR 202
ÖZGEÇMİŞ 210

KISALTMALAR

Kısaltma	Bibliyografik Bilgi
a.e.	Aynı eser
a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
a.g.md.	Adı geçen madde
a.g.tb.	Adı geçen tebliğ
a.g.tz.	Adı geçen tez
a.y.	Aynı yer
b.a.	Eserin bütününe atıf
Bkz.	Bakınız
bkz. aş.	Eserin kendi içinde aşağıya atıf
bkz. yuk.	Eserin kendi içinde yukarıya atıf
c.	Cilt
çev.	Çeviren
der.	Derleyen
dü.	Düzelten
ed.	Editör
haz.	Hazırlayan
İKY	İnsan Kaynakları Yönetimi
IMS	Information Management Systems
KDS	Karar Destek Sistemi
OOPL	Object-Oriented Programming Language
OOS	Ofis otomasyon sistemleri
s.	Sayfa
ss.	Sayfadan sayfaya
sy.	Sayı
ts.	Basım tarihi yok
v.dğr.	Ve diğerleri
vb.	Ve benzeri
vd.	Ve devamı
vol.	Volume
vs.	Vesaire
y.y.	Basım yeri yok
YBS	Yönetim Bilişim Sistemi

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.1. Personel Veri Listesi 6
Tablo 1.2. Sanayi Toplumu ile Bilgi Toplumunun Karşılaştırılması 17
Tablo 1.3. Bilgi yönetimi işlemleri ve bilgi teknolojilerinin potansiyel rolleri 20
Tablo 2.1. Bilişim Sistemlerinin Tarih İçerisinde Değişen Rolü 39
Tablo 2.2. Bilişim ve Yönetim Bilişim Sistemleri Karakteristikleri 47
Tablo 4.1: İnsan Kaynakları Yönetiminde Bilgi Sistemlerin Rolü ve Faydaları 122
Tablo 5.1: KTMU Personelinin Son Üç Yıldaki Sayısal Durumu 130
Tablo 5.2: KTMU İK Departmanında Yapılan Yıllık Faaliyetler 131
Tablo 5.3: Manas Üniversitesinde Excel Tabloları İle Personel Takibi..... 135
Tablo 5.4: Excel Tabloları Yardımı İle 2007 Yılına Ait İstatistiki Veriler 137

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1. Veri, enformasyon ve bilgi arasındaki ilişkinin gösterimi 4
Şekil 1.2. İnsan beyninde bilgi edinimi ve bilgi üretimi modeli..... 5
Şekil 1.3. Bilgi Yönetiminin Süreç Aktiviteleri 5
Şekil 1.4. Anlam Şeması..... 7
Şekil 1.5. Bilgi Transferi ve Maliyet 9
Şekil 1.6. Yönetimde Bilgi Gereği..... 11
Şekil 1.7. Yönetim Düzeylerinde Bilgi Gereksinimi..... 12
Şekil 1.8. Dört bilgi dönüşüm modu..... 16
Şekil 1.9. Bilgi Dönüşümleri 24
Şekil 1.10. Bilgi İşleme Sistemi..... 32
Şekil 2.1. Sistem elemanları ve ilişkileri 36
Şekil 2.2. Bilişim sisteminin elemanları 37
Şekil 2.3. Bilişim Sistemi 38
Şekil 2.4. Bilişim Sistemlerinin Sınıflandırılması 41
Şekil 2.5. Çağdaş Bilgi Sistemleri Yaklaşımları..... 42
Şekil 2.6. Sosyoteknik Bilgi Yaklaşımı 45
Şekil 2.7. Yönetim Bilişim Sistemi 47
Şekil 2.8. Yönetim Bilişim Sisteminde bilgi akışı..... 53
Şekil 2.9. Karar Destek Sistemi Yapısı..... 57
Şekil 2.10. İşletme Bilgi Sistemleri Piramidi 58
Şekil 2.11. Bir Uzman Sistem yapısı 60
Şekil 2.12. Bir İşletmedeki Bilişim Sistemleri ve Bileşenleri 61
Şekil 2.13. Temel İşletme Bilgi Sistemleri ve Alt Sistemleri..... 63
Şekil 3.1: Dede-Torun örneğinde Hiyerarşik Veritabanı Örneği..... 72
Şekil 3.2: Ağ Veri Tabanı..... 73
Şekil 3.3: İlişkisel Veri Tabanının MS Access Programında Örnek Uygulaması 74
Şekil 3.4: Veri Ambarı Bileşenleri 77
Şekil 3.5. Veri Madenciliği İşlemleri..... 82
Şekil 4.1: İnsan Kaynakları Yönetiminin İşlevleri 95
Şekil 4.2: İnsangücü Planlama ve Gelişim Aşamaları..... 98

Şekil 4.3: İş Analizinin Amaçları 101
Şekil 4.4: İnsan Kaynakları Yönetiminde işlevlerin süreci 118
Şekil 4.5: İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Modülü 119
Şekil 4.6: İnsan Kaynakları Bilgi Sisteminin Temel Uygulama Alanları..... 123
Şekil 5.1: KTMU Personel Dairesi Başkanlığı Organizasyon Grafiği 129
Şekil 6.1: LOGO İKY Sisteminin Başlık Menüleri 141
Şekil 6.2: LOGO İKY Programında Sicil Kartı Ekran Görüntüsü 142
Şekil 6.3: LOGO İKY Programında Personele Puantaj Atanması 143
Şekil 6.4: LOGO İKY Programında Personelin Ücret Bilgilerinin Girilmesi 144
Şekil 6.5: LOGO İKY Programında Personele Ait Bordro Tanımları 145
Şekil 6.6: LOGO İKY Programında Personelin Çalışma Bilgileri 146
Şekil 6.7: LOGO İKY Programında Personelin Nüfus Cüzdan Kayıtları 147
Şekil 6.8: LOGO İKY Programında Personelin İşten Çıkış İşlemleri 148
Şekil 6.9: PROIK Otomasyon Sisteminin Yönetim Arabiriminden Genel Görünüm .. 155
Şekil 6.10: PROIK Programında Personel Sicil Kartı Görüntüsü 156
Şekil 6.11: PROIK Programında Personelin Puantaj Kartı Görüntüsü 157
Şekil 6.12: PROIK Programında Personele Ait Bordro Görüntüsü..... 158
Şekil 6.13: PROIK Programında Personelin Ücretinden Kesilecek Kesintilerin Görünümü 159
Şekil 6.14: PROIK Otomasyon Programının Rapor Çıktısı Ekranı..... 160
Şekil 6.15 PROIK Programında Terfi Edilecek Personel İşlemleri Ekranı 161
Şekil 6.16: PROIK Programında Personele Ait Öğrenim Bilgileri Giriş Ekranı..... 162
Şekil 6.17:PROIK Programında Personele Ait Yabancı Dil Bilgileri Giriş Ekranı 163
Şekil 6.18: PROIK Programında Personele Ait Görevlendirme Takip Ekranı..... 164
Şekil 6.19: PROIK Programında Personele Ait İzin Takip Ekranı..... 166
Şekil 6.20: PROIK Programının Online Giriş Ekranı..... 166
Şekil 6.21: PROIK Programında Online Bordro Takibi Ekranı 167
Şekil 6.22: PROIK Programında Online Adres Bilgileri Güncelleme Ekranı..... 168
Şekil 6.23: PROIK Programında Online Personel Eserleri Güncelleme Ekranı 169
Şekil 6.24: PROIK Programında Online Makale Bilgileri Güncelleme Ekranı 170
Şekil 6.25: PROIK Programında Online Öğrenim Bilgileri Güncelleme Ekranı 171
Şekil 6.26: PROIK Programında Online Yabancı Dil Bilgileri Güncelleme Ekranı 171
Şekil 6.27: PROIK Programında Online Sertifika Bilgileri Güncelleme Ekranı 172

Şekil 6.28: PROIK Programında Online Aile Bilgileri Güncelleme Ekranı 173
Şekil 6.29: PROIK Programında Online Şifre Değiştirme Ekranı 173
Şekil 6.30: Personel Bilgi Sistemine Giriş Ekranı 174
Şekil 6.31: Personel Bilgi Sistemi Kullanıcı Ekranı 175
Şekil 6.32 Personel Bilgi Sistemi Kullanıcı Ekranı 175
Şekil 6.33: Personel Bilgi Sistemi Kullanıcı Ekranı 176